

LISTA LEKTUR DLA UCZESTNIKÓW OLIMPIADY LITERATURY I JĘZYKA POLSKIEGO

Przedstawiamy ją z uwagi na różnorodność programów nauczania języka polskiego realizowanych w polskich szkołach

Homer, *Iliada* (fragmenty), *Odyseja* (fragmenty)

Sofokles, *Antygona*

Horacy, *Wybór wierszy* (wskazany przekład A. Ważyka)

Biblia, Stary i Nowy Testament – wybór, np.: fragmenty z *Księgi Hioba*, *Pieśni nad pieśniami*, *Psalmów*, wybrane przypowieści ewangeliczne, fragment *Pierwszego Listu do Koryntian (Hymn o miłości)*, fragment *Apokalipsy św. Jana*

Św. Augustyn, *Wyznania*

Dzieje Tristana i Izoldy

Kwiatki św. Franciszka (wybór)

Pieśń o Rolandzie (fragmenty)

Bogurodzica

Gall Anonim, *Kronika polska* (fragmenty)

Posłuchajcie, bracia miła (tzw. *Lament świętokrzyski*)

Legenda o św. Aleksym

Wybór wierszy świeckich, np. Przeclawa Słoty *O zachowaniu się przy stole*, *Dialog Mistrza Polikarpa ze Śmiercią*

Dante, *Boska komedia* (fragmenty w przekładzie E. Porębowicza)

F. Villon, *Wielki testament*

F. Petrarca, *Sonety do Laury* (wybór)

G. Boccaccio, *Dekameron* (fragmenty)

M. Montaigne, *Próby* (wybór)

F. Rabelais, *Gargantua i Pantagruel* (fragmenty)

Ł. Górnicki, *Dworzanin polski* (fragmenty)

A. Frycz Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej* (fragmenty)

M. Rej, *Żywot człowieka poczciwego* (fragmenty)

J. Kochanowski, *Fraszki, Treny, Pieśni, Psalterz Dawidów* (wybór), *Odprawa posłów greckich*

P. Skarga, *Kazania sejmowe* (kazanie II – *Kazanie o miłości ku ojczyźnie*)

- S. Szymonowic, *Sielanki* (wybór)
W. Shakespeare, *Hamlet* oraz *Romeo i Julia* lub *Makbet*
J. Racine, *Fedra*
P. Corneille, *Cyd* (w przekładzie J.A. Morsztyna)
Molière, *Świętoszek*, *Don Juan*
B. Pascal, *Mysli* (wybór)
M. Sęp Szarzyński, *Rytmy abo wiersze polskie* (wybór)
S. Grabowiecki: wybór wierszy
D. Naborowski: wybór wierszy
J.A. Morsztyn, *Kanikuła*, *Lutnia* (wybór)
J.Ch. Pasek, *Pamiętniki* (fragmenty)
W. Potocki, *Ogród nie plewiony* (wybór)
D. Diderot, *Kubuś Fatalista i jego pan*
H. Fielding, *Historia życia Toma Jonesa* (I rozdz.)
J.J. Rousseau, *Wyznania* (fragmenty)
Voltaire, *Kandyd czyli optymizm*
W. Bogusławski, *Cud mniemany, czyli Krakowiaczy i Górale*
F. Karpiński: wybór liryki
F.D. Książnin: wybór poezji
H. Kołłątaj: wybór publicystyki
I. Krasicki, *Bajki* (wybór), *Satyry* (wybór), *Monachomachia* (fragmenty), *Mikolaja Doświadczynskiego przypadki*
A. Naruszewicz: wybór wierszy
K. Beniśawska: wybór wierszy
J.U. Niemcewicz, *Powrót pośta*
S. Staszic: wybór publicystyki
S. Trembecki, *Sofijówka*
J. Potocki, *Rękopis znaleziony w Saragossie*
F. Zabłocki, *Fircyk w zalotach*
A. Feliński, *Barbara Radziwiłłówna*
J.W. Goethe, *Król olch*, *Cierpienia młodego Wertera*
J.G. Byron, *Giaur*
A. Puszkina: wybór wierszy (najlepiej w przekładzie J. Tuwima, np. *Lutnia Puszkina*)
A. Malczewski, *Maria*

- A. Mickiewicz, *Oda do młodości*, *Ballady i romanse*, *Sonety krymskie*, *Konrad Wallenrod* (całość), *Dziady* (cz. II, IV i III), *Pan Tadeusz*, *Do****, *Na Al-pach w Splügen*, *Do matki Polki*, *Rozmowa wieczorna*, liryki lozańskie
- J. Słowacki, *Kordian*, *Fantazy*, wybór liryki, *Beniowski* (fragmenty), *Ksiądz Marek*
- Z. Krasiński, *Nie-Boska komedia*, wybór listów
- J.I. Kraszewski: wybrany utwór
- A. Fredro: dwa wybrane dramaty
- C. Norwid, *Vade-Mecum*, *Promethidion*, *Assunta*
- W. Syrokomla, K. Ujejski, T. Lenartowicz: wybór poezji
- Stendhal, *Czerwone i czarne*
- W. Hugo: wybrana powieść
- H. Balzac: wybrana powieść
- M. Gogol: wybór nowel
- E.A. Poe: wybrane opowiadania
- Ch. Baudelaire, *Kwiaty zła* (wybór), *Dzienniki poufne*, *Szkice* (fragmenty)
- J. Conrad, *Lord Jim* lub *Smuga cienia*
- A. Czechow: wybrane opowiadania, *Trzy siostry*
- K. Dickens, *Klub Pickwicka*
- F. Dostojewski, *Zbrodnia i kara*
- G. Flaubert, *Pani Bovary*
- H. Ibsen, *Dzika kaczka*
- A. Rimbaud: wybór poezji
- L. Tołstoj, *Wojna i pokój*
- W. Whitman: wybór wierszy
- W.B. Yeats, *Odjazd do Bizancjum* (przekład Cz. Miłosza)
- A. Świętochowski: wybór felietonów z *Liberum veto*
- H. Sienkiewicz, *Potop*
- A. Asnyk: wybór poezji
- M. Konopnicka: wybór wierszy, nowel i reportaży (*Obrazki więziennicze*, *Na normandzkim brzegu*)
- E. Orzeszkowa, *Nad Niemnem*
- B. Prus, *Lalka*, wybór nowel i *Kronik tygodniowych*
- W. Berent, *Próchno*
- T. Boy-Żeleński, *Słówka*

- S. Brzozowski, *Współczesna powieść polska* (fragmenty)
- J. Kasprówic: wybór poezji
- K. Przerwa-Tetmajer: wybór poezji
- W. Reymont, *Chłopi*
- S. Wyspiański, *Wesele, Noc Listopadowa, Wyzwolenie*
- G. Zapolska: wybrany dramat
- S. Żeromski: wybór opowiadań, *Popioły, Dzienniki* (fragmenty), *Przedwiośnie, Ludzie bezdomni*
- S. Beckett, *Czekając na Godota, Końcówka, Ostatnia taśma Krapp*
- B. Brecht, *Opera za trzy grosze*
- M. Bułhakow, *Mistrz i Małgorzata*
- A. Camus, *Obcy*
- T.S. Eliot, *Ziemia jałowa*
- W. Faulkner: wybrany utwór
- G. Grass, *Błaszany bębenek*
- J. Joyce, *Ulisses* (fragmenty)
- F. Kafka, *Proces*
- O. Mandelsztam: wiersze wybrane
- T. Mann, *Czarodziejska góra*
- M. Proust, *W poszukiwaniu straconego czasu*, t. 1, *W stronę Swanna* (fragmenty)
- R.M. Rilke: wybór poezji
- W. Szalamow: wybór opowiadań
- K.K. Baczyński: wybór poezji
- M. Białoszewski: wybór poezji (także *Pamiętnik z powstania warszawskiego*), *Teatrzyk Kici Koci* (do wyboru)
- T. Borowski: wybór opowiadań
- W. Broniewski: wybór poezji
- J. Czechowicz: wybór poezji
- M. Dąbrowska, *Ludzie stamtąd, Dzienniki* (fragmenty), *Noce i dnie*
- K.I. Gałczyński: wybór poezji (także scenki z teatryku *Zielona Gęś*)
- W. Gombrowicz, *Ferdydurke, Ślub, Dzienniki* (fragmenty)
- H. Grynberg: wybrany utwór
- Z. Herbert: poezje i eseje, dramaty – wybór
- G. Herling-Grudziński, *Inny świat*

- J. Iwaszkiewicz: wybrane opowiadania, wybór poezji i esejów
M. Jastrun: wybór poezji
R. Kapuściński, *Cesarz*
T. Konwicki: wybrana powieść
H. Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*
M. Kuncewiczowa, *Cudzoziemka* lub inny utwór
S.J. Lec, *Mysli nieuczesane*
J. Lechoń: wybór poezji
S. Lem, *Dzienniki gwiazdowe* lub inny utwór
B. Leśmian: wybór poezji
J. Liebert: wybór poezji
H. Malewska: wybrana powieść
Cz. Miłosz: wybór poezji i *Ziemia Ulro* albo *Ogród nauk*
K. Moczarski, *Rozmowy z katem*
J. Czapski, *Na nieludzkiej ziemi*
S. Mrozek, *Tango*
Z. Nałkowska, *Granica*, *Dzienniki* (fragmenty), *Medaliony*
T. Parnicki, *Srebrne orły*
M. Pawlikowska-Jasnorzewska: wybór poezji
J. Przyboś: wybór poezji
T. Różewicz: wybór poezji (także wybrany dramat)
B. Schulz, *Sklepy cynamonowe*
A. Słonimski: wybór poezji (także wybór felietonów)
L. Staff: wybór poezji
J. Stempowski: wybór esejów
J. Strykowski, *Austeria* lub inna powieść
W. Szymborska: wybór poezji
J. Tuwim: wybór poezji (wraz z *Balem w Operze*)
A. Wat: wybór wierszy
K. Wierzyński: wybór poezji
S.I. Witkiewicz, *Szewcy*, *Matka* lub inny dramat

Ponadto dla specjalizacji teatrologicznej:

Eurypides, *Medea*

- W.S. Shakespeare, *Burza, Król Lear, Kupiec wenecki, Wiele hałasu o nic* lub
Wszystko dobre, co się dobrze kończy
- S.H. Lubomirski, dramat do wyboru
- Z. Krasiński, *Irydion*
- C. Norwid, *Pierścień wielkiej damy, Miłość czysta u kąpieli morskich*
- P. Calderon de la Barca, *Życie snem*
- J. Bliziński, *Rozbitki*
- A. Czechow, *Wiśniowy sad*
- A. Strindberg, *Taniec śmierci, Panna Julia*
- J.A. Kisielewski, *Karykatury* lub *W sieci*
- G. Zapolska, *Panna Maliczewska, Tamten*
- T. Rittner, *W małym dworku*
- W. Majakowski, *Łaźnia*
- T. Czyżewski, *Włamywacz, Wąż Orfeusz*
- W. Gombrowicz, *Operetka* lub *Iwona księżniczka Burgunda*
- B. Brecht, *Matka Courage, Galileusz, Dobry człowiek z Seczuanu* lub *Kaukaskie kredowe koło*
- T. Różewicz, *Kartoteka, Kartoteka rozrzucona, Do piachu, Białe małżeństwo, Pułapka*
- S. Mrożek, *Emigranci*
- S. Beckett, *Radosne dni [Szczęśliwe dni]*
- E. Ionesco, *Krzesła, Łysa śpiewaczka*
- F. Dürrenmatt, *Wizyta starszej pani* lub *Fizycy*
- A. Miller, *Śmierć komiwojażera*
- E. Albee, *Kto się boi Virginii Woolf*
- E. O'Neill, *Zmierzch długiego dnia*
- H. Pinter, *Ziemia niczyja*
- H. Müller, *Hamlet machine*
- M. Meyenburg, *Ogień w głowie*
- S. Kane, dramat do wyboru
- N. Kolada, dramat do wyboru
- M. Koltés, *Powrót na pustynię*

Uwaga: szczegółowe informacje dotyczące specjalizacji teatrologicznej wraz z listą lektur znajdują się w dalszej części *Przewodnika* zatytułowanej WIEDZA O TEATRZE.